

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Den zázraku v Andách (23. 12. 1972)

AKTIVITA: SŠ
NÁZEV: Kanibalismus

ANOTACE:

Aktivita se zaměřuje na fenomén kanibalismus, v tomto případě endokanibalismu v extrémních podmínkách. Kanibalismus je po většinou propojován s divochy (tzn. ne-lidmi, nekulturními barbary, kterým označení kanibal upírá možné lidství), v západní společnosti je kanibalismus dáván do souvislosti s psychicky narušenými jedinci. My si ukážeme, jak extrémní podmínky mění pohled na lidské a ne-lidské.

Aktivita se zaměřuje na téma kultury a možných náhledů na ni (etnocentrický, kulturně relativistický), představujeme si, jaké škody mohou napáchat jednotlivé způsoby náhledu (etnocentrický i kulturně relativistický) na fenomén zakořeněný v jiné kultuře.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis,

OV: český jazyk a literatura, občanská výchova, dějepis

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV a OV: multikulturní výchova, výchova v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova, osobnostní výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, občanské

CÍLE:

Žáci:

- budují si postoj k eticky sporným situacím,
- vedou argumentačně plnohodnotnou debatu,
- jsou schopni reflektovat, že způsob, jak se na problém/fenomén dívám, ovlivňuje výsledné přijetí/nepřijetí.

DÉLKA:

45 minut

POMŮCKY:

- pracovní list
- kniha **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii**

POSTUP:

Upozornění: úkoly 6 a 7 jsou si podobné, lze jeden vynechat. Zvažte, je-li pro žáky snazší číst, nebo sledovat filmovou ukázkou.

- 1) Promítneme nebo přečteme žákům následující text:
„Každý národ....pokládá své vlastní obyčeje za nejlepší ze všech. Není tedy pravděpodobné, že by si z takových věcí mohl tropit smích někdo jiný než šílenec. Dareios si dal za své vlády zavolat Řeky, kteří byli u jeho dvora, a ptal se jich, za jakou cenu by byli ochotni pojídat maso svých mrtvých otců; oni odpověděli, že by tak neučinili za žádnou cenu. Potom si dal Dareios zavolat několik Indů z kmene Kalatiů, kteří své rodiče pojídají, a v přítomnosti Řeků, kteří pomocí tlumočnicka rozuměli, o čem se mluví, se jich zeptal, za jakou cenu by dovolili, aby jejich otcové po smrti byli spáleni. Oni vzkřikli velkým hlasem a vyzývali ho, aby se nerouhal. Tak tomu je s obyčejí a myslím, že správně pravil v básni Pindaros, že zvyk je králem všech.“ (Hérodotos, Dějiny: 181)
- 2) Následuje diskuze k úryvku. Ptáme se např.: *Co je kultura? Co je výchova? Jaké zvyky jiných kultur považujete za ne-lidské, nehumánní? Z jakých příčin se v naší (západní) kultuře objevuje kanibalismus? Snědli byste vy lidské maso?*
- 3) Společné sledování filmu ze série Slavné dny: <https://www.slavne-dny.cz/episode/10008408/den-zazraku-v-andach-23-prosinec>
- 4) Reflexe videa: *Znali se lidé v letadle? Co myslíte, že pro ně bylo nejtěžší? (Můžeme zmínit i problematiku návratu, kdy se celý svět dozvěděl, díky čemu přežili.)*
- 5) Promítneme filmovou ukázkou (Přežít, USA 1993):
<https://www.youtube.com/watch?v=LAfbIIFa2DU&feature=youtu.be>
- 6) Reflexe filmové ukázky: *Jaký postoj zaujal režisér snímku k námětu? Odsuzuje čin? Z čeho svůj názor odvozujete? Čím chlapci argumentovali, aby si dodali odvahy jíst lidské maso? Jakou roli hrála jejich náboženská víra? Popište pocity prvního z nich, který šel a uřízl kus lidského masa*
- 7) Rozdáme pracovní list.
- 8) Napište dopis jednomu ze zachráněných, v němž vyjádříte svůj postoj k jeho činu.

Pane Nando Parrado,.....

REFLEXE:

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Probíhá během aktivity několikrát formou diskuse, závěrečná úkolem 6 a domácím úkolem.

Aktivita se zaměřuje na téma kultury a možných náhledů na ni (etnocentrický, kulturně relativistický), představujeme si, jaké škody mohou napáchat jednotlivé způsoby náhledu (etnocentrický i kulturně relativistický) na fenomén zakořeněný v jiné kultuře.

POZNÁMKA a ZDROJE:

Pro učitele:

Václav Hubinger: Lidojedství, Praha 1996 (text v PL)

DOPORUČENÍ:

Důležité informace o přeživších naleznete v knize **Slavné dny 50+2 III. příběhy, které psaly historii.**